

PRIM MINISTRU

Doamnă vicepreședinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea art. 10 alin. (7) și art. 31 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate*, inițiată de doamna deputat USR Murariu Oana împreună cu un grup de parlamentari USR, UDMR, PSD (**Bp.695/2022**).

I. Principalele reglementări

Prezenta inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare modificarea *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate*, cu modificările și completările ulterioare, și vizează, așa cum reiese din *Expunerea de motive*, acordarea persoanelor asigurate facultativ potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005 a dreptului la concediu de risc maternal, cu solicitarea firească a unui stagiu de asigurare minim, astfel încât să se nu se producă dezechilibre între interesul public și cel privat, iar unele persoane să se asigure facultativ exclusiv pentru acest beneficiu, urmând ca ulterior să renunțe la asigurarea facultativă.

II. Observații

1. Potrivit art. 1 alin. (1) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005*, sunt asigurate în sistemul de asigurări sociale de sănătate pentru concedii și indemnizații și au dreptul la concedii medicale și indemnizații de asigurări sociale de sănătate persoanele fizice care au domiciliul sau reședința pe teritoriul României, dacă se încadrează în una din următoarele situații:

- realizează venituri din desfășurarea unei activități în baza unui contract individual de muncă, a unui raport de serviciu, act de detașare sau a unui statut special prevăzut de lege, precum și alte venituri asimilate salariilor, cu respectarea prevederilor legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte;

- realizează în România veniturile prevăzute mai sus, de la angajatori din state care nu intră sub incidența legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte;

- beneficiază de indemnizație de șomaj, potrivit legii.

În conformitate cu art. 1 alin. (2) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005*, se pot asigura în sistemul de asigurări sociale de sănătate, pentru a beneficia de concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate, în condițiile *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/2005*, pe bază de contract de asigurare pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate, persoanele fizice, pe perioada în care au domiciliul sau reședința pe teritoriul României, altele decât cele prevăzute la alin. (1) al aceluiași articol din actul normativ menționat anterior.

Astfel, pot opta pentru asigurarea în sistemul de asigurări sociale de sănătate, pentru a beneficia de concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate, pe bază de contract de asigurare pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate, persoanele fizice care nu se încadrează în categoria persoanelor aflate în situațiile expres prevăzute de

legiuitor în art. 1 alin. (1) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005*.

Reglementarea încă de la intrarea sa în vigoare a art. 31 alin. (1) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005* prevede faptul că dreptul la concediul de risc maternal se acordă în condițiile prevăzute de *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2003 privind protecția maternității la locurile de muncă, cu modificările și completările ulterioare*.

Din această perspectivă, este important de menționat faptul că *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2003* reglementează măsuri de protecție socială pentru salariatele gravide și mame, lăuze sau care alăptează și care au raporturi de muncă sau raporturi de serviciu cu un angajator.

Astfel, potrivit art. 1 alin. (1) și art. 2 lit. a) și h) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2003*:

„(1) Prezenta ordonanță de urgență reglementează măsuri de protecție socială pentru:

a) salariate gravide și mame, lăuze sau care alăptează, de cetățenie română ori a unui stat membru al Uniunii Europene și din Spațiul Economic European, care au raporturi de muncă sau raporturi de serviciu cu un angajator;

b) cetățeni ai altor state și apatrizi, care au, conform legii, domiciliul sau reședința în România, dacă fac parte din categoriile de salariate prevăzute la lit. a).

În sensul prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, termenii și expresiile de mai jos sunt definite după cum urmează:

a) protecția maternității este protecția sănătății și/sau securității salariatelor gravide și/sau mame la locurile lor de muncă;

h) concediul de risc maternal este concediul de care beneficiază salariatele prevăzute la lit. c)-e) pentru protecția sănătății și securității lor și/sau a fătului ori a copilului lor”.

Astfel, concediul de risc maternal și indemnizația de risc maternal se pot acorda femeilor gravide și mame, lăuze sau care alăptează, care au raporturi de muncă sau raporturi de serviciu cu un angajator, care nu sunt în concediu de maternitate și cărora angajatorul nu le poate asigura condiții de muncă fără riscuri pentru sănătatea lor sau a copilului lor.

Precizăm faptul că, potrivit art. 10 alin.(3) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2003*, eliberarea concediului de risc maternal este

condiționată de prezentarea salariatei la consultațiile prenatale și postnatale, conform normelor Ministerului Sănătății.

Precizăm că la adoptarea acestui act normativ s-a avut în vedere calitatea de salariată pentru acordarea indemnizației de risc maternal, prin raportare la faptul că persoana salariată are atribuții legale de muncă/serviciu stabilite de un angajator, în timp ce persoanele care au încheiat un contract cu o casă de asigurări de sănătate pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate, lucrează pe cont propriu, acestea având un regim juridic total diferit de persoanele care au raporturi de muncă sau raporturi de serviciu cu un angajator.

În susținerea celor invocate anterior, menționăm și faptul că *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2003* a transpus în legislația națională dispozițiile *Directivei 92/85/CEE a Consiliului din 19 octombrie 1992 privind introducerea de măsuri pentru promovarea îmbunătățirii securității și a sănătății la locul de muncă în cazul lucrătoarelor gravide, care au născut de curând sau care alăptează* (a zecea directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din *Directiva 89/391/CEE*).

Directiva 89/391/CEE reprezintă cadrul legislativ de bază al Uniunii Europene care are ca obiect adoptarea de măsuri privind promovarea îmbunătățirii securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă. Astfel, potrivit acestei directive, prin noțiunea de lucrător se înțelege orice persoană încadrată în muncă de către un angajator, inclusiv stagiarii și ucenicii, cu excepția personalului de serviciu.

Prin urmare, apreciem că persoanele asigurate pe bază de contract de asigurare pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate, altele decât cele prevăzute la art. 1 alin. (1) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005*, nu se circumscriu normelor de drept prevăzute de *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2003*.

Precizăm că persoanele care desfășoară activitate în calitate de persoană fizică autorizată nu intră în câmpul de aplicare al *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 96/2003*.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005 a fost modificată prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 74/2021*, care, prin noul conținut al art. 2 alin. (1) lit. e), respectiv prin adăugarea precizării că asigurații pot beneficia de concedii medicale și indemnizații de risc maternal în condițiile prevăzute de *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2003*, a clarificat aplicarea acestor dispoziții legale, uniformizându-le cu cele menționate în cadrul art. 31 din același act

normativ, care stabilesc dreptul și acordarea concediului și a indemnizației de risc maternal.

2. Apreciem că aplicarea prevederilor inițiativei legislative ar putea conduce la un impact negativ asupra bugetului consolidat.

În acest context, menționăm că Guvernul are obligația de a conduce politica fiscal-bugetară în mod prudent pentru a gestiona resursele, obligațiile bugetare și riscurile fiscale, iar adoptarea inițiativei legislative ar influența negativ ținta de deficit bugetar, stabilitatea macroeconomică și ratingul de țară în relația cu organismele financiare internaționale.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.

Cu stimă,

Nicolae-Ionel CIUCĂ

PRIM-MINISTRU

Doamnei senator Alina-Ștefania GORGHIU
Vicepreședintele Senatului